

işin keşif özetine esas alınan AN-35 Projesine göre yerinde kalan palplanş iksa yapılması birim fiyatının ihaleden önce tespit edildiği, bu fiyattan oluşan keşif özeti üzerinden ihaleye çıkıldığı ve rekabetin bu fiyatlar üzerinden oluşarak işin ihale edilip sözleşmenin imzalandığı görülmüştür. Dolayısıyla, bu esaslar dahilinde yapılan birim fiyat işin sözleşme birim fiyatı olduğundan, hakediş ödemelerinde yapılan işlem sözleşme hükmünün uygulanması olup, sözleşmeye uygun olarak

ve sözleşme fiyatları
üzerinden yapılan ödemede
mevzuata ve sözleşmeye
aykırılık söz konusu
değildir.

Temyiz Kurulu Kararı

Saymanlık Adı : Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Hesap İşleri Daire Başkanlığı

Yılı : 2002

Dairesi : 3

İlam No : 1029

Dosya No : 29800

Tutanak No : 30617

Tutanak Tarihi : 03.02.2009 Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü.

1029 nolu Ek İlamın 3.maddesinde, Müteahhit Hasan Kurt'un yükleniminde bulunan, 397.623.198.880.- lira keşif bedelli, %12 indirimli, Porsuk Çayı üzerine Fore Kazık, Köprü ve İstinat Duvarları Yapımı İşine ait hakedişlerde; Analiz-35 poz nolu (projesine göre yerinde kalan palplanş iksa imalatı) yeni fiyat analizinde, palplanş elemanının İller Bankasının 23.051/İB pozunda fiyatı mevcut olduğundan, bu fiyattan yararlanılarak yeni birim fiyat tespiti yoluna gidilmesi gerekirken, piyasadaki teklif almak suretiyle palplanş elemanının fiyatının bulunduğu ve 23.051/İB pozu fiyatından daha yüksek olan bu fiyatın Analiz-35 pozlu yeni fiyat analizinde kullanılması neticesi fazla ödemeye sebep olunduğu gerekçesiyle 184.434.886.000.- liranın tazminine karar verilmiştir.

Dilekçi dilekçesinde özetle, AN.035 poz nolu projesine göre yerinde kalan palplanş iksa yapılması iş kalemi birim fiyatının fiyat analizinin dilekçesi ekinde ekte (Ek 1) sunulduğunu, İlamda İller Bankası'na ait 23.051/İB pozunda palplanş elemanının birim fiyatının mevcut olduğu, bu itibarla yeni fiyat analizinde bu birim fiyatın esas alınması gerektiği ileri sürülerek hüküm tesis edildiğini, ancak yargılama esnasında sorguya esas olan savunmalarımızda ileri sürülen teknik ve hukuki gerekçelerin hiç birisinin karşılanmadan hüküm tesis edildiğini, AN.035 poz nolu yeni birim fiyat analizinde idarenin istediği palplanşlarla sahil duvarının fiilen inşa edildiğini, İlama dayanak teşkil eden 23.051/İB poz nolu iş kaleminde yer alan palplanşların ise, demir çelik fabrikalarında üretilen kütük demirin 60 cm. genişliğinde sıcak haddelikle şekillendirilerek şekillendirilmesi ile elde edilen Larsen tipi palplanşlar olduğunu, AN.035 ile kullanılan palplanşların Larsen Çeliğinden değil, DİN 1548 normlarındaki levhalardan 107 cm. genişliğinde kesilerek idarenin istediği görünümde bükülerek şekillendirilmiş çelik palplanşlar olduğunu, ancak gerek sorgulama gerekse yargılama esnasında AN.035 pozu ile kullanılan DİN 1548 levhalardan 107 cm. genişliğinde kesilerek bükülmek suretiyle şekillendirilmiş çelik palplanşların, ilama dayanak teşkil eden İller Bankası'na ait 23.051/İB poz nolu iş kaleminde yer alan Larsen tipi çelik palplanşlarla aynı olup olmadığı hususunda herhangi bir teknik bilirkişi tespiti yapılmadan karar verildiğini, oysa AN.035 pozu ile kullanılan DİN 1548 levhalardan 107 cm. genişliğinde kesilerek şekillendirilmiş çelik palplanşların, ilama dayanak teşkil eden İller Bankası'na ait 23.051/İB poz nolu iş kaleminde yer alan Larsen tipi çelik palplanşlarla aynı olup olmadığı hususunda herhangi bir teknik bilirkişi tespiti yapılmadan karar verildiğini, tamamen teknik bir konu olduğuna, bu konu hakkındaki teknik tespit yetkisinin hukuken ve etik olarak teknik elemanlara ait olduğunu, İdarenin dolayısıyla teknik kontrol teşkilatımızın İller Bankası'na ait 23.051/İB poz nolu iş kaleminde yer alan Larsen tipi çelik palplanşlarla (kanalizasyon inşaatlarındaki dar derin kazılarda güvenlik ve zemini geçici olarak tutmak üzere) yapılan iksayı kalıcı duvar teşkil edilmesine uygun görmemesi, DİN 1548 levhalardan 107 cm. genişliğinde kesilerek mimari tasarıma daha uygun şekillendirilmiş daha mukavemetli çelik palplanşlar kullanılmasını uygulanan genel proje konseptine uygun görmesi üzerine AN.035 poz nolu yeni birim fiyat analizine DİN 1548 levhalardan 107 cm. genişliğinde kesilerek şekillendirilmiş palplanşların kullanılmasına dahil edildiğini, yapılan uygulamanın usul ve hukuka uygun olduğunu ve yüklenici firmaya fazla ödeme yapılmasının söz konusu olmadığını, zira yukarıda da belirtildiği üzere ekli projede gösterilen ve AN.035 pozu ile imal edilen duvarların, İller Bankası'na ait 23.051/İB poz nolu İş Kaleminde yer alan Larsen tipi çelik palplanşlarla imal edilebileceğine dair teknik bilirkişi tespit raporu bulunmadığı gibi, AN.035 pozu analizinde DİN 1548 levhalardan 107 cm. genişliğinde kesilerek şekillendirilmiş palplanşlar kullanılmayacağına dair de teknik bilirkişi raporunun da bulunmadığını, kaldı ki, İller Bankası'na ait birim fiyat ve analizlerin resmi olarak ilan edilmeyen analizler olduğu gibi sözleşme eki özel ve teknik şartnamede de (Ek 4) İller Bankası birim fiyatlarının zikredilmediğini, Sayıştay Temyiz Kurulunun 18.12.2004 tarih ve 27371 sayılı kararında (Ek 5) "Resmi olarak ilan edilmeyen MSB ve İller Bankası gibi kurumların kendi özel ihtiyaçları için yaptığı birim fiyat ve analizlerin diğer kamu kurumlarında uygulama zorunluluğunun bulunmadığına karar verildiğini, bu karar karşısında İller Bankası'na ait 23.051/İB poz nolu iş kaleminin özel birim fiyatlı AN.035 poz nolu iş kalemi analizine dahil edilmesini önermenin hukuken mümkün olamayacağını, Temyiz süreci sonuçlanıncaya değin yürütmenin durdurulmasına karar verilmesini, yukarıda açıklanan sebeplerle, 1029 sayılı ek ilamın 3. maddesinde yer alan tazmin hükmünün temyizden kaldırılmasını talep etmiştir.

İlam hükmü, projesine göre yerinde kalan palplanş iksa yapılması işinde, palplanş elemanı fiyatı, İller Bankasına ait 23.051/İB pozunda mevcut olduğundan, bu pozdaki fiyattan yararlanılarak yeni birim fiyat tespiti edilmesi gerekirken, bu malzemenin fiyatının piyasadaki teklif alınmak suretiyle ve yüksek tespit edilmesi nedeniyle verilmiştir.

23.051/İB Poz Numaralı, Zemine Çakılmış-Sökülmüş Çelik Palplanş Elemanı Fiyatı Başlıklı İmalat İş Kalemi; St- Sp-S çeliğinden maksimum b=60 mt genişliğinde, birbirine geçmeli (kontrollü kilit sistemi özelliğine sahip) şekilde sıcak çekme olarak imal edilmiş, çelik palplanş iksa profillerinin satın alınması, iş başına kadar nakli ve bu nakliye ait her türlü yüklem, boşaltma, yatay ve düşey taşıma, malzeme ve zayıt, işçilik, makina, alet, edavat, amortisman giderleri ile yüklenici karı ve genel giderler dahil, her cins zemine çakılabilen larsen veya benzeri tip sıcak çekme çelik palplanş iksa profillerinin; 1 ton fiyatı; olarak tarif edilmiştir. Anılan pozun not kısmında ise;

5- Sınai imalatların yapımı sırasında, imalat tamamlanıncaya kadar çelik palplanş iksanın yerinde kalmasının zorunlu olduğu durumlarda (en az üç ay ve daha fazla bir süre çelik palplanş iksa profillerinin çakıldığı yerde fiilen bırakılıp sökülmesi halinde) çakılan çelik palplanş profili imalat bedeli olarak bu birim fiyatın 2(iki) katı ödenir.

6- Çakılan çelik palplanş iksa profillerinin tasdikli projesi gereği sökülmeyle yerinde bırakılması halinde çakılan çelik palplanş profili imalat bedeli olarak bu birim fiyatın 3(üç) katı ödeneceği, ifadesi bulunmaktadır.

Söz konusu birim fiyatın tarifinden de anlaşılacağı üzere, bu pozdaki iksa malzemesi, 0,60 mt genişliğinde, birbirine geçmeli çelik profildir.

Hakediş ekindeki AN.035 poz numaralı, projesine göre yerinde kalan palplanş iksa yapılması yeni birim fiyatı analizinin incelenmesinde, makine ve işçilik bedellerinin İller Bankasına ait 20.0011/A pozundan alındığı, palplanş iksa elemanı fiyatının faturayla tespit edildiği, bu malzemenin de, projesindeki şekil ve ölçülere göre 8mm kalınlığında, 84,48 kg ağırlığında ve 4 mt uzunluğunda sac levha olduğu anlaşılmıştır.

Söz konusu işe ait, Özel ve Teknik Şartnamenin Birim Fiyat Esasları başlıklı 3. maddesinde, taahhüt konusu işlerin bedellerinin ödenmesinin birim fiyat esasları ile yapılacağı ve mezkur birim fiyatların ise; Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri Birim Fiyatları, Karayolları birim fiyatları, Tedaş birim fiyatları, DLH birim fiyatları ve İşin devamı sırasında yeniden tanzim olunacak birim fiyatlar olduğu düzenlemesi de yapılmıştır.

Yukarıya alınan, 23051/İB poz numaralı İller Bankasına ait birim fiyatın tanımından da anlaşılacağı üzere, bu birim fiyattan iksa malzemesi bedelinin ödenebilmesi için, yapılan işte kullanılan malzemenin, 0,60 mt genişliğinde birbirine geçmeli profilden mamul malzeme olması gerekmektedir. Anılan işte iksa malzemesi olarak, işin projesindeki şekil ve ölçülere göre 8 mm kalınlığında, 84,48 kg ağırlığında ve 4 mt uzunluğunda sac levha kullanıldığından, yani malzemeler farklı olduğundan 23.051/İB poz numaralı birim fiyattan ödeme yapılması mümkün değildir.

Kaldı ki, işin keşif özetine esas alınan AN-35 Projesine göre yerinde kalan palplanş iksa yapılması birim fiyatının ihaleden önce tespit edildiği, bu fiyattan oluşan keşif özeti üzerinden ihaleye çıkıldığı ve rekabetin bu fiyatlar üzerinden oluşarak işin ihale edilip sözleşmenin imzalandığı görülmüştür. Dolayısıyla, bu esaslar dahilinde yapılan birim fiyat işin sözleşme birim fiyatı olduğundan, hakediş ödemelerinde yapılan işlem sözleşme hükmünün uygulanması olup, sözleşmeye uygun olarak ve sözleşme fiyatları üzerinden yapılan ödemede mevzuata ve sözleşmeye aykırılık söz konusu değildir.

Yukarıda açıklanan sebeplerle dilekçi iddialarının kabulüyle, 1029 nolu Ek İlamın 3. maddesiyle tazminine karar verilen

181.434.886.000.-liraya ilişkin hükmün KALDIRILMASINA,

Karar verildiği 03.02.2009 tarih ve 30617 sayılı tutanakta yazılı olmakla iş bu ilam tanzim kılındı.